

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 250/2014,

26. veebruar 2014,

millega luuakse Euroopa Liidu finantshuvide kaitse valdkonna meetmete edendamise programm (programm Herakles III) ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 804/2004/EÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut ja eriti selle artiklit 325,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit ja selle liikmesriigid on seadnud eesmärgiks võidelda pettuste, kelmuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse, sealhulgas sigarettide salakaubanduse ja võltsimise vastu. Liidu tasandil ja liikmesriikide asutuste vahel tuleks tagada tihe ja pidev koostöö ning koordineerimine, et parandada kulutuste pikaajalist mõju ja vältida kattumist.
- (2) Meetmed, mille eesmärk on tagada parem teave, eriotstarbeline koolitus, sealhulgas õiguse võrdlevad uuringud, või tehniline ja teaduslik abi, aitavad oluliselt kaasa liidu finantshuvide kaitsmisele ning samal ajal kaitse samaväärse taseme saavutamisele kogu liidus.
- (3) Selliste tegevuste varasem rahaline toetus Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 804/2004/EÜ ⁽³⁾ (Heraklese programm) (mida muudeti ja mille kehtivust pikendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 878/2007/EÜ ⁽⁴⁾ (programm Herakles II)) kaudu on aidanud tugevdada liidu ja liikmesriikide meetmeid võitluses pettuste, kelmuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu.
- (4) Komisjon on koostanud programmi Herakles II tulemuste kohta hinnangu, milles antakse aru programmi sisenditest ja väljunditest.
- (5) Komisjon teostas 2011. aastal mõju hindamise, et hinnata programmi jätkamise vajadust.
- (6) Selleks et jätkata ja arendada veelgi edasi liidu ja liikmesriikide tasandi meetmeid võitlemiseks pettuste, kelmuste, korruptsiooni ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse, sealhulgas sigarettide salakaubanduse ja võltsimise vastu, ning võttes arvesse ka uusi väljakutseid eelarvekärbete kontekstis, tuleks vastu võtta uus programm (edaspidi „programm”).
- (7) Programmi rakendamisel tuleks võtta arvesse soovitusi ja meetmeid, mis esitati komisjoni 6. juuni 2013. aasta teatises „Sigarettide salakaubanduse ja tubakatoote ebaseadusliku kaubanduse muude vormide vastase võitluse hoogustamine – terviklik ELi strateegia”.
- (8) Programmi tuleks rakendada täielikus kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ⁽⁵⁾. Kõnealuse määruse kohaselt rahastatakse toetustega meetet, mis on kavandatud selleks, et aidata saavutada liidu poliitika osaks olev eesmärk, ning selle ainus eesmärk ei ole seadmete ostmise.
- (9) Programmis võivad osaleda ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, kes saavad abi ühinemiseelse strateegia raames, samuti Euroopa naabruse poliitika partnerriigid tingimusel, et nimetatud riigid on saavutanud piisava taseme asjakohaste õigusaktide ja haldusmeetodite lähendamisel liidu õigusaktidele ja haldusmeetoditele, kooskõlas üldpõhimõtete ja -tingimustega, mis on nimetatud riikide Euroopa Liidu programides osalemise suhtes kehtestatud vastavates raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või teistes samalaadsetes lepingutes, nagu ka Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigid, kes osalevad Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP).

⁽¹⁾ ELT C 201, 7.7.2012, lk 1.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 11. veebruari 2014. aasta otsus.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta otsus nr 804/2004/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusprogramm meetmete edendamiseks ühenduse finantshuvide kaitse valdkonnas (Heraklese programm) (ELT L 143, 30.4.2004, lk 9).⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2007. aasta otsus nr 878/2007/EÜ, millega muudetakse otsust nr 804/2004/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusprogramm meetmete edendamiseks ühenduse finantshuvide kaitse valdkonnas, ja pikendatakse selle kehtivust (programm Herakles II) (ELT L 193, 25.7.2007, lk 18).⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

- (10) Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule sõltumatu vahhindamise aruande programmi elluviimise kohta, samuti lõpliku hindamise aruande programmi tulemuste saavutamise kohta. Lisaks peaks komisjon igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe programmi rakendamise, sealhulgas rahastatud meetmete tulemuste ning programmi koostöla ja vastastikuse täiendavuse kohta muude programmide ja meetmetega liidu tasandil.
- (11) Käesolev määrus järgib subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid. Programm hõlbustab koostööd liikmesriikide ning komisjoni ja liikmesriikide vahel, et kaitsta liidu finantshuve, kasutades vahendeid tõhusamalt, kui seda saaks teha liikmesriigi tasandil. Liidu tasandi meede on vajalik ja põhjendatud, sest see toetab ilmselt liikmesriike tervikuna, et kaitsta liidu üldelarvet ja nende endi riigelarvet, ning ergutab ühiste liidu struktuuride kasutamist, et suurendada koostööd ja teabevahetust pädevate asutuste vahel. Programm ei tohiks siiski minna vastuollu liikmesriikide kohustustega.
- (12) Programm peaks kestma seitse aastat, et ühitada selle kestus mitmeaastase finantsraamistiku omaga, mis on sätestatud nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 1311/2013⁽¹⁾.
- (13) Rahaliste vahendite paindlikuks eraldamiseks tuleks komisjonile anda kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta kõnealuste rahaliste vahendite suunavat jaotust. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (14) Komisjon peaks vastu võtma iga-aastased tööprogrammid, mis sisaldavad rahastatavaid meetmeid, valiku- ja hindamiskriteeriumeid ning nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtusid, nagu näiteks erandjuhud seoses liikmesriikidega, mille puhul Euroopa Liidu finantshuvide seisukohast esineb märkimisväärne risk, ning mille korral on kaasrahastamise ülemmääraks 90 % rahastamiskõlblikest kuludest. Komisjon peaks liikmesriikidega arutama käesoleva määruse kohaldamist ning tegema seda kelmuste ennetamise kooskõlastamist käsitleva nõuandekomitee raames, mis on asutatud komisjoni otsusega 94/140/EÜ⁽²⁾.
- (15) Liikmesriigid peaksid püüdma tugevdada oma rahalist osalust programmi raames antud toetuste kaasrahastamisel.
- (16) Komisjon peaks võtma vajalikke meetmeid, millega tagatakse, et iga-aastased tööprogrammid on kooskõlas teiste liidu rahastatavate programmidega ja täiendavad neid, eelkõige tolli valdkonnas, mis läbi tugevdatakse programmi meetmete üldist mõju ja hoitakse ära programmi kattumine teiste programmidega.
- (17) Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi kestuseks rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendile ja nõukogule peamiseks juhiseks 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)⁽³⁾ punkti 17 tähenduses.
- (18) Euroopa Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad rikkumisjuhtumite ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kaduma läinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ning vajaduse korral haldus- ja rahalisi karistusi.
- (19) Otsus nr 804/2004/EÜ tuleks tunnistada kehtetuks. Vastu tuleks võtta üleminekumeetmed, et võimaldada nimetatud otsuse alusel rakendatavate meetmetega seonduvate rahaliste kohustuste ning otsuses sätestatud aruandluskohustuste täitmine.
- (20) On asjakohane tagada sujuv üleminek nii, et programmi Herakles II ja käesoleva programmi vahel ei toimuks katkestust, ning on asjakohane ühitada programmi kestus nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 kestusega. Seetõttu tuleks programmi kohaldada alates 1. jaanuarist 2014,

⁽¹⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

⁽²⁾ Komisjoni 23. veebruari 1994. aasta otsus 94/140/EÜ kelmuste ennetamise kooskõlastamist käsitleva nõuandekomitee loomise kohta (EÜT L 61, 4.3.1994, lk 27).

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 4

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevaga luuakse ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 mitmeaastane tegevusprogramm Herakles III (edaspidi „programm”), et edendada meetmeid võitlemaks pettuste, kelmuste, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve.

Artikkel 2

Lisandväärtus

Programm aitab kaasa järgmisele:

- a) meetmete väljatöötamine liidu ja liikmesriikide tasandil, et võidelda pettuste, kelmuste, korrupsiooni ja liidu finantshuve kahjustava muu ebaseadusliku tegevuse, sealhulgas sigarettide salakaubanduse ja võltsimise vastu;
- b) riikidevahelise koostöö ja koordineerimise süvendamine liidu tasandil liikmesriikide asutuste, komisjoni ja Euroopa Pettuste vastase Ameti (OLAF) vahel ning eriti piiriüleste operatsioonide tulemuslikkuse ja tõhususe suurendamine;
- c) pettuste, kelmuste, korrupsiooni ja mis tahes muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse tõhus ennetamine, pakkudes ühist erikoolitust riiklike ja piirkondlike haldusasutuste töötajatele ning teistele sidusrühmadele.

Elkõige kaasneb programmiga kokkuhoid tänu sidusrühmade kasutatavate eriseadmete ja andmebaaside ühishangetele ning erikoolitusele.

Artikkel 3

Üldeesmärk

Programmi üldeesmärk on kaitsta liidu finantshuve, suurendades seeläbi liidu majanduse konkurentsivõimet ja tagades maksu- maksjate raha kaitse.

Erieesmärk

Programmi erieesmärk on ennetada pettusi, kelmusi, korrupsiooni ja mis tahes muud liidu finantshuve mõjutavat ebaseaduslikku tegevust ning võidelda nende vastu.

Erieesmärgi saavutamist mõõdetakse, viidates muu hulgas lähte- ja sihttasemetele, järgmiste tulemuslikkuse põhinäitajate abil:

- a) ühismetmete ja piiriüleste operatsioonide käigus avastatud pettusjuhtumite järel toimunud arestimised, konfiskeerimised ja sissenõutud summad;
- b) kaasrahastatud tehniliste seadmete lisandväärtus ja tulemuslik kasutamine;
- c) liikmesriikidevaheline teabevahetus tehnilise materjaliga saadud tulemuste kohta;
- d) koolituste arv ja liik, sealhulgas erikoolituste arv.

Artikkel 5

Tegevuseesmärgid

Programmi tegevuseesmärgid on järgmised:

- a) parandada pettuste, kelmuste, ja muu ebaseadusliku tegevuse ennetamise ja uurimise senist taset, tõhustades riikide- ja valdkondadevahelist koostööd;
- b) tugevdada liidu finantshuvide kaitset pettuste ja kelmuste eest, hõlbustades teabe, kogemuste ja parimate tavade vahetamist, sealhulgas töötajate vahetust;
- c) tugevdada pettuste, kelmuste ja muu ebaseadusliku tegevuse vastast võitlust, andes tehnilist abi ja tegevustoetust riikide uurimisametitele ning eriti tolli- ja õiguskaitseametitele;
- d) vähendada pettuste, kelmuste, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse poolt praegu teadaolevalt avaldatavat ohtu liidu finantshuvidele eesmärgiga ohjeldada varimajanduse arengut peamistes riskivaldkondades, nagu organiseeritud pettused, sealhulgas sigarettide salakaubavedu ja võltsimine;
- e) parandada spetsiifilise õigusliku ja kohtuliku kaitse arendamise taset liidu finantshuvide kaitsmisel pettuste ja kelmuste eest, edendades võrdleva õiguse analüüsi.

Artikkel 6

Rahastamiskõlblikud asutused

Programmi raames võivad toetust saada järgmised asutused:

- a) artikli 7 lõikes 1 osutatud osaleva riigi riiklikud või piirkondlikud haldusasutused, mis edendavad liidu tasandi meetmete tugevdamist eesmärgiga kaitsta liidu finantshuve;
- b) teadus- ja haridusasutused ning mittetulundusühendused, tingimusel et nad on asutatud artikli 7 lõikes 1 osutatud osalevas riigis, tegutsenud seal vähemalt ühe aasta ning edendavad liidu tasandi meetmete tugevdamist, et kaitsta liidu finantshuve.

Artikkel 7

Programmis osalemine

1. Osalevad riigid on liikmesriigid ja lõikes 2 osutatud riigid (edaspidi „osalevad riigid”).

2. Programmis võivad osaleda kõik järgmised riigid:

- a) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, kes saavad abi ühinemiseelse strateegia raames, kooskõlas üldpõhimõtete ja -tingimustega, mis on kehtestatud nimetatud riikide liidu programmides osalemise suhtes asjaomastes raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes samalaadsetes lepingutes;
- b) Euroopa naabruspoliitika partnerrriigid tingimusel, et nimetatud riigid on saavutanud piisava taseme asjakohaste õigusaktide ja haldusmeetodite ühtlustamisel liidu õigusaktide ja haldusmeetoditega. Asjaomased partnerrriigid osalevad programmis kooskõlas sätetega, mis määratakse nimetatud riikidega kindlaks pärast seda, kui on sõlmitud nende liidu programmides osalemist käsitlevad raamlepingud;
- c) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigid, kes osalevad Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) kooskõlas Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustega.

3. Selliste Kagu-Euroopa riikide stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate riikide, Venemaa Föderatsiooni ja teatavate riikide esindajad, kellega liit on sõlminud vastastikuse abi lepingu pettuste ja kelmustega seotud küsimustes, ning rahvusvaheliste ja teiste asjaomaste organisatsioonide esindajad võivad programmi raames korraldatud tegevuses osaleda alati, kui see aitab saavutada vastavalt artiklites 3 ja 4 sätestatud üld- ja erieesmärgid. Need esindajad osalevad programmis vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 asjakohastele sätetele.

Artikkel 8

Rahastamiskõlblikud meetmed

Programmi raames antakse artiklis 11 osutatud iga-aastastes tööprogrammides sätestatud tingimustel asjakohast rahalist toetust järgmistele meetmetele:

- a) eriotstarbeline tehniline abi liikmesriikide pädevatele asutustele ühe või enama järgmise meetme kaudu:
 - i) selliste eriteadmiste, tehniliselt keeruliste eriseadmiste ja tõhusate infotehnoloogiavahenditega varustamine, mis hõlbustavad riikidevahelist koostööd ja koostööd komisjoniga;
 - ii) vajaliku toetuse kindlustamine ja uurimiste hõlbustamine, eriti ühiste uurimisrühmade moodustamisel ja piiriüleste operatsioonide korraldamisel;
 - iii) liikmesriikide suutlikkuse toetamine konfiskeeritud sigarettide ladustamisel ja hävitamisel ning sõltumatute analüüsiteenuste suutlikkuse toetamine konfiskeeritud sigarettide analüüsimiseks;
 - iv) töötajate vahetuste tõhustamine konkreetsete projektide tarbeks, eriti sigarettide salakaubanduse ja võltsimise vastu võitlemise valdkonnas;
 - v) liikmesriikide õiguskaitseasutustele tehnilise ja tegevustoetuse andmine võitluses sellise ebaseadusliku piiriülese tegevuse ja pettuste vastu, mis kahjustavad liidu finantshuve, sealhulgas eeskätt tolliasutuste toetamine;
 - vi) osalevate riikide infotehnoloogilise suutlikkuse suurendamine, arendades ja pakkudes andmetele juurdepääsu ja nende analüüsi hõlbustavaid spetsiifilisi andmebaase ja infotehnoloogiavahendeid;
 - vii) andmevahetuse parandamine, uurimisi toetavate infotehnoloogiavahendite arendamine ja soetamine ning luuretegevuse seire;
- b) kohandatud erikoolituse ja riskianalüüsi käsitlevate koolitusseminaride ning vajaduse korral konverentside korraldamine, millel on üks või enam järgmistest eesmärkidest:
 - i) liidu ja riikide mehhanismide parema tundmaõppimise edasine soodustamine;
 - ii) kogemuste ja parimate tavade vahetamine osalevate riikide asjaomaste asutuste, sealhulgas spetsialiseerunud õiguskaitsetalituste vahel, ning artikli 7 lõikes 3 osutatud rahvusvaheliste organisatsioonide esindajate vahel;
 - iii) osalevate riikide ja artikli 7 lõikes 3 osutatud rahvusvaheliste organisatsioonide esindajate tegevuse koordineerimine;

- iv) teadmiste levitamine, eriti riskide parema kindlakstegevise kohta uurimiseesmärkidel;
- v) kõrgetasemelise teadustegevuse, sealhulgas teadusuuringute arendamine;
- vi) koostöö parandamine praktikute ja teoreetikute vahel;
- vii) teadlikkuse suurendamine kohtunikkonna ja muude õigusvaldkondade spetsialistide hulgas liidu finantshuvid kaitseks;
- c) igasugune muu tegevus, mis ei ole hõlmatud käesoleva artikli punktidega a või b ning mis on ette nähtud artiklis 11 osutatud iga-aastastes tööprogrammides, mis on vajalik vastavalt artiklites 3, 4 ja 5 sätestatud üld-, eri- ja tegevuseesmärkide täitmiseks.
- a) toetused;
- b) avalikud hanked;
- c) programmi tegevuses osalemisega seotud kulude hüvitamine artikli 7 lõikes 3 osutatud esindajatele.
3. Seadmete ost ei või olla toetuslepingu ainus ese.
4. Programmi raames antud toetuste kaasrahastamise määr ei ületa 80 % rahastamiskõlblikest kuludest. Nõuetekohasel põhjendatud erandjuhtudel, mis on määratletud artiklis 11 osutatud iga-aastastes tööprogrammides, nagu näiteks erandjuhud seoses liikmesriikidega, mille puhul esineb liidu finantshuvid seisukohast märkimisväärne risk, ei ületa kaasrahastamise määr 90 % rahastamiskõlblikest kuludest.

II PEATÜKK

FINANTSRAAMISTIK

Artikkel 9

Rahastamispakett

1. Programmi rakendamise rahastamispakett ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 on 104 918 000 eurot (jooksevhindades).

Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased assigneeringud mitmeaastase finantsraamistiku piires.

2. Programmi rahastamispaketi raames eraldatakse artiklis 8 loetletud rahastamiskõlblikele meetmetele soovituslikud summad, mis vastavad iga meetmeliigi osas kehtestatud protsendimääradele, mis on sätestatud lisas. Komisjon võib muuta lisas sätestatud vahendite soovituslikku jaotust, kuid ei tohi ühegi meetmeliigi puhul suurendada rahastamispaketi sellele eraldatud osakaalu rohkem kui 20 % võrra.

Kui kõnealuse 20 % piirmäära ületamine osutub vajalikuks, antakse komisjonile artikli 14 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisas sätestatud vahendite soovituslikku jaotust.

Artikkel 10

Rahalise sekkumise liigid ja kaasrahastamine

1. Komisjon rakendab programmi kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.

2. Artiklis 8 loetletud rahastamiskõlblikele meetmetele antakse käesoleva programmi kohast rahalist toetust mis tahes järgmises vormis:

Artikkel 11

Iga-aastased tööprogrammid

Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu iga-aastased tööprogrammid. Nendega tagatakse, et vastavalt artiklites 3, 4 ja 5 ettenähtud üld-, eri- ja tegevuseesmärgid täidetakse järjepidevalt ning nendes esitatakse oodatavad tulemused, nende saavutamise viis ja kogumaksumus. Toetuste puhul hõlmavad iga-aastased tööprogrammid rahastatavaid meetmeid, valiku- ja hindamiskriteeriume ja kaasrahastamise ülemmäära.

Programmi alusel rakendatavatele teavitusmeetmetele eraldatud ressurssidega toetatakse ka liidu poliitilistest prioriteetidest teavitamist niivõrd, kui need seonduvad artiklis 3 sätestatud üldeesmärgiga.

Artikkel 12

Liidu finantshuvid kaitse

1. Komisjon võtab vajalikud meetmed tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatava tegevuse rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettusi, kelmusi, korruptsiooni ja muud ebaseaduslikku tegevust ennetavate meetmete kohaldamisega, tõhusa kontrollimisega ning eeskirjade eiramise tuvastamise korral alusetult väljamakstud summade tagasinõudmisega ja vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldus- ja rahaliste karistustega.

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus teostada nii dokumentidel põhinevat kui ka kohapealset auditit kõikide programmi raames liidult rahalisi vahendeid saanud toetusasaajate, töövõtjate ja alltöövõtjate suhtes.

3. OLAF võib korraldada uurimist, sealhulgas kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi kooskõlas sätete ja menetlustega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁾ ning nõukogu määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96, ⁽²⁾ et teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või programmi alusel rahastatud lepinguga seoses on esinenud pettusi, kelmusi, korrupsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöölepingud ning lepingud, toetuslepingud ja toetuse määramise otsused, mis tulenevad käesoleva määruse rakendamisest, sätteid, mis annavad komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt õiguse selliseks auditeerimiseks ja uurimiseks vastavalt nende pädevusele.

III PEATÜKK

SEIRE, HINDAMINE JA DELEGEERITUD PÄDEVUS

Artikkel 13

Seire ja hindamine

1. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe programmi rakendamise kohta, sealhulgas programmi eesmärkide saavutamise kohta ja tulemused. Lisatakse teave, mis käsitleb komisjoni ja liikmesriikide vahelist koostööd ja koordineerimist ning programmi kooskõla ja vastastikust täiendavust muude asjakohaste programmide ja meetmetega liidu tasandil. Komisjon levitab pidevalt, sealhulgas asjakohastel veebisaitidel, programmi raames rahastatud tegevuste tulemusi, et suurendada rahaliste vahendite kasutamise läbipaistvust.

2. Komisjon teostab programmi põhjaliku hindamise ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule:

a) hiljemalt 31. detsembriks 2017 sõltumatu vahehindamise aruande, milles käsitletakse kõikide meetmete eesmärkide saavutamist, tulemusi ja mõjusid, vahendite kasutamise tulemuslikkust ja tõhusust ja selle lisandväärtust liidu jaoks, pidades silmas otsuse tegemist meetmete uuendamise, muutmise või peatamise kohta; vahehindamise aruandes käsitletakse ka programmi lihtsustamise võimalusi, selle sisemist ja välist ühtsust, kõikide eesmärkide jätkuvat asjakohasust ning meetmete panust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud liidu prioriteetide saavutamisse; samuti võetakse selles arvesse programmi Herakles II eesmärkide saavutamise hindamise tulemusi;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

b) hiljemalt 31. detsembriks 2021 lõpliku hindamisaruande programmi eesmärkide saavutamise, sealhulgas selle lisandväärtuse kohta; lisaks hinnatakse programmi pikaajalisi mõjusid ning mõjude jätkusuutlikkust, et võtta seda arvesse järgmise programmi võimaliku uuendamise, muutmise või peatamise üle otsustamisel.

3. Kõik osalevad riigid ja teised abisaajad annavad komisjonile kõik andmed ja teabe (sealhulgas koostöö ja koordineerimise kohta), mis on vajalikud, et suurendada läbipaistvust ja parandada aruandluskohustust ning võimaldada programmi seiret ja hindamist, millele on osutatud lõigetes 1 ja 2.

Artikkel 14

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates 21. märtsist 2014.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 9 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 15

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 804/2004/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Rahalised kohustused, mis on seotud kõnealuse otsuse raames rakendatavate tegevustega, ning aruandluskohustused kuuluvad jätkuvalt kõnealuse otsuse reguleerimisalasse kuni nende kohustuste täitmiseni.

*Artikkel 16***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 26. veebruar 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

LISA

RAHALISTE VAHENDITE SOOVITUSLIK JAOTUS

Artiklis 8 loetletud rahastamiskõlblike meetmete osas on rahaliste vahendite soovituslik jaotus järgmine:

Meetmete liigid	Osakaal eelarvest (%)
a) Tehniline abi	Vähemalt 70
b) Koolitus	Kuni 25
c) Artikli 8 punktidega a või b hõlmamata muud meetmed	Kuni 5

Komisjoni avaldus artikli 13 kohta

Komisjon kavatseb, ilma et see piiraks iga-aastase eelarvemenetluse kohaldamist, esitada alates 2015. aasta jaanuarist Euroopa Parlamendiga peetava struktuurse dialoogi raames Euroopa Parlamendi vastutavale komisjonile Euroopa Liidu finantshuvide kaitset ja pettustevastast võitlust käsitleva aruande raames aastaaruande määruse rakendamise kohta koos lisas sätestatud eelarve jaotusega ning tööprogrammi.